

Subkultura

Jak už jistě název napovídá, subkultura se dá definovat jako kultura, která není majoritní, ale je pod ní, tedy se jedná o menšinovou skupinu. Nicméně pojem jako takový nikdy definován nebyl, s tímto významem se začal používat ve 40. letech. Nejblíže k definování byl sociolog Milton Gordon, který prohlásil, že se jedná o oddělení pod národní kulturou, kdy důležité složky, díky kterým vzniká, je etnický původ, náboženské přesvědčení a to vše je upevňováno jedinci, kteří se na ni podílí.¹

Avšak v momentálním světě se, dle mého názoru, můžeme setkat s kulturami, které sice jsou označovány jako minoritní, ale jejich popularita je tak velká, že se pomalu přesouvá ze své pozice „pod“ kulturou, do pozice vedle majoritní kultury. Jaký význam pak tedy má nazývat ji subkulturou? Proč se tedy lidé stávají členy minoritních kultur?

Především se příslušníci určité subkultury snaží lišit od národní kultury a to jak názory, tak i na první pohled viditelnými znaky. Není problém na ulici dle prvního pohledu poznat člověka, který se přiklání například k punku, pokud se tedy rozhodl pro specifické oblékání a účesy, kterými je právě tato skupina lidí známá. Není to ovšem zákonem dané, je to každého rozhodnutí, zda z určité skupiny převezme pouze životní styl a názory nebo i tuto módní složku. Samozřejmě tento model lze dosadit i obráceně, pokud je někdo zaujat vzhledovými aspekty určité skupiny, může přijmout pouze tyto, ale v takové situaci je pak možné položit si otázku, proč by někdo chtěl vypadat jako člen určité skupiny lidí, s jejímiž názory nesouhlasí?

Je jisté, že největší zájem o subkultury vzniká především u mladých lidí v době dospívání, kdy se jejich primárním zájmem stává nebýt proti majoritní kultuře jako takové, ale především proti té, které jsou součástí jejich rodiče a jiné autority.² Dle mého názoru jistě nejde jen o tuto revoltu, ale i o touhu a snahu někam patřit. Je to právě v době dospívání, kdy je k tomu člověk nejvíce otevřen, a pokud tedy objeví skupinu lidí, kteří podporují jeho nechuť ke všem autoritám a mainstreamu³, je pak snadné se stát jedním z nich a převzít zbytek názorů a tím poskytnout jedinci dočasný azyl a pomoci mu v utváření jeho pohledu na svět. Neměly by tedy být subkultury brány pozitivněji?

Primárním problémem subkultur je však to, že stojí na okraji společnosti a tedy i jejich členové jsou na tento okraj nuceni jít.

¹ srov. *Subkultury*, ČLOVĚK V TÍSNI, o. p. s. [online]. 2005 [cit. 2015-01-02]. Dostupné z: http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/IKV2_09_00_subkultury.pdf str. 143

² srov. KOLÁŘOVÁ, Marta a Anna ORAVCOVÁ. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České Republice*. Vydání první. 264 pages. ISBN 80-741-9060-9 str. 16

³ Mainstreamem se chápe jako populární, masově rozšířená věc, která je považována za neautentickou.

Jistě, že někteří jsou spokojeni, ale ne vždy tomu tak je, a tudíž tento odsun může být pro někoho nežádoucí.

Důvod, proč se toto děje je fakt, že právě většinová společnost, ze které se vymezují, nemá informace o těchto společnostech a poté dochází k odsuzování. Ovšem na vině není pouze tento nezáměr členů majoritní kultury, ale i samotných členů minoritních skupin, protože někteří nechtějí svůj post „vyloučených“ opustit. Proto pak dochází k asimilaci pojmů jako rastafarián = drogově závislý, anarchista = terorista nebo že všichni s krátkými vlasy jsou skinheadi.

Co se týče zrovna posledního zmiňovaného, je jisté, že několikrát již bylo toto hnutí použito v souvislosti s násilím, často proti jiným rasám, často jsou titulováni neonacisté, fašisté či nacisté a to ne jen v komentářích obyčejných lidí, ale i v médiích, která by měla podávat přesné informace, což se často právě díky zaměňování těchto pojmů neděje. Tedy jen okrajově zde vypíši několik různých směrů, kterými se skinheads ubírá, především jde o názvy hudebních stylů, které však svými texty interpretují právě myšlenky směru ⁴. Jedním z nejstarších je takzvané Oi!, kdy publikum i kapely byly ještě značně apolitické, ale začaly se objevovat první náznaky rasismu, a menšina členů byla otevřeně pravicová. K úplnému rozdělení došlo v 80. letech, kdy vznikla rasistická odnož tzv. White power (přeloženo jako Bílá síla) a druhá zůstala apolitická. V novější době pak vznikla ještě odnož SHARP, která je právě protirasistická.

Už jen z tohoto rozdělení je tedy vidět, že pokud někdo použije označení skinhead, je velice těžké určit, o kterého jde. Násilí, které obvykle provozují členové White power, není konáno jen na členech jiných skupin (hippies, skate, hip-hop, ...), ale i na samotných skinheadech, tedy Oi! a SHARP. Zásadní tedy je, naučit se rozlišovat mezi nimi a primárně by s tímto měli začít média, protože ta jsou hojně sledována a díky nim by se mohlo toto rozdělení dostat i do obecného podvědomí.

Na závěr už pouze krátce k otázce, kterou jsem položila na začátku, že některé subkultury se dostávají do popředí a začínají se z nich stávat kultury ne přímo národní, ale více méně mainstreamové, tedy takové, proti kterým původně vystupovaly. Řeč je o hipsterech, kteří se v posledních letech těší stále větší popularitě. I když se nedá říci přesná definice, je několik základních rysů, kterými by se dali tyto lidé charakterizovat. Především jde o naprostý odklon od mainstreamu, tedy žádné filmy s miliónovými rozpočty, zpopularizování hudebníci a spisovatelé. Často se také hlásí k veganství a k návratu k přírodě.

⁴ srov. *Subkultury*, ČLOVĚK V TÍSNI, o. p. s. [online]. 2005 [cit. 2015-01-02]. Dostupné z: http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/IKV2_09_00_subkultury.pdf str. 151

To, co se snažím říci není to, že tyto myšlenky a styl života je špatný, ale to, že spousta takových lidí existovala i bez propagace, která se momentálně děje. A to je pak zásadní problém, kdy hipsteři mají být proti mainstreamu, ale sami se jím stávají.

K shrnutí celého problému bych ráda využila větu, se kterou jsem se často jako dospívající setkávala u svých prarodičů a to, že všechno je to jedna a ta samá „pakáž“. Pokud budeme ochotni si dohledat informace nebo se nám nebudou stále ze všech stran prezentovat špatně vysvětlené pojmy, nebude pro nás problém se v této „pakáži“ vyznat.

Seznam literatury:

KOLÁŘOVÁ, Marta a Anna ORAVCOVÁ. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České Republice*. Vydání první. 264 pages. ISBN 80-741-9060-9

518,, Vladimír. *Kmeny 0: městské subkultury a nezávislé společenské proudy před rokem 1989*. 1. vyd. V Praze: Bigg Boss, 2013, 739 s. ISBN 978-809-0473-546

Subkultury, ČLOVĚK V TÍSNI, o. p. s. [online]. 2005 [cit. 2015-01-02]. Dostupné z: http://www.varianty.cz/cdrom/podkapitoly2/IKV2_09_00_subkultury.pdf

Jak se pozná hipster [online]. 2009 [cit. 2015-01-02]. Dostupné z: <http://hipster.cz/kdo-je-to-hipster/>